

ЩОДО ІМПАКТ-ІНВЕСТУВАННЯ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Анотація. В дослідження розглянуто основні характеристики, переваги та недоліки, причини та можливості імпаکت-інвестування

Ключові слова: імпакт-інвестування, соціальний та екологічний ефект

ABOUT IMPACT INVESTING

Abstract: The study considers the main characteristics, advantages and disadvantages, causes and opportunities of impact investing

Keywords: impact investment, social and ecological effects

Загальноприйнята думка свідчить, що благодійні пожертви та державні субсидії є єдиним рішенням екологічних та соціальних проблем. Основною метою бізнесу є отримання прибутку, і ця ціль може вступити в протиріччя з такими цілями, як збереження навколишнього середовища та відповідальне споживання. Імпакт-інвестування спростовує ці твердження, пропонуючи можливості інвестувати в соціальні та екологічні рішення та отримати від них прибуток.

Імпакт-інвестування в останні роки набирає обертів, що пояснюється підвищенням обізнаності суспільства про зміни клімату та загострення таких проблем, як нерівний доступ до послуг сфери охорони здоров'я, расову та гендерну нерівність, тощо.

У 2020 р. у порівнянні з 2019 р. випуск соціальних облігацій збільшився у вісім разів, випуск облігацій стійкого розвитку зріс у три рази, кумулятивний випуск «зелених» облігацій перевищив \$1 трлн [1].

Огляд сегментів ринку імпакт-інвестування наведено на рис.1.

	Приватне управління		Публічне управління		Разом
Вимірний імпакт	\$286трлн	+	\$349трлн	=	\$636трлн
	+		+		+
Прогнозований імпакт	\$308трлн	+	\$1,338трлн	=	\$1,646трлн
	=		=		=
Разом	\$594трлн		\$1,687трлн		\$2,281трлн

Рис.1 Обсяги імпакт-інвестицій за сегментами та разом

Основними характеристиками імпакт-інвестування є:

- позитивний екологічний та соціальний вплив – інвестування для рішення соціальних та екологічних проблем, таких як зміна клімату, голод, бідність, епідемії, тощо;
- фінансовий зиск від капіталу – імпакт-інвестування, як бізнес-діяльність, має за мету отримання фінансового прибутку на вкладений капітал або, принаймні, його повернення;
- охоплення широкого спектру секторів та регіонів - імпакт-інвестиції охоплюють всі класи активів від грошових еквівалентів та мікрофінансування до прямих інвестицій та чистих технологій;
- регулярне вимірювання соціального та екологічного впливу – задля забезпечення прозорості та підзвітності, інформування потенційних інвесторів імпакт-інвестор регулярно оцінює та повідомляє про соціальні та екологічні результати існуючих інвестицій [2; 3].

Інвестори обирають імпакт-інвестиції з низки причин:

- прибуток на інвестиції. Можливість реінвестувати ті самі гроші в низку суспільно корисних проектів чи організацій. Навіть просте повернення основного боргу створює філантропічні важелі, недосяжні при традиційному інвестуванні;

- додаткові активи можуть бути пов'язані з благодійними цілями. Відповідно, наприклад, до законодавства США фонди зобов'язані щороку розподіляти щонайменше 5% своїх активів задля досягнення благодійних цілей. 95% активів фонду призначаються для отримання ринкового прибутку. Імпакт-інвестування дозволяє використовувати більшу частину цих благодійних грошей для соціальних чи екологічних змін;

- інвестори не працюють проти себе. Коли інвестиції відповідають благодійним цінностям, донори не опиняються у незручній ситуації володіння державною власністю в компаніях, які суперечать або навіть активно підривають їхню стратегію надання грантів.

Однак, з імпакт-інвестуванням пов'язані певні проблеми:

- інвестиції можуть нести значний ризик. Як і традиційні інвестиції, імпакт-інвестиції мають різні рівні та види ризику;

- пропозиція інвестиційних можливостей, які забезпечують масштаб, вплив та фінансову віддачу, найчастіше не відповідає попиту;

- відсутність досвіду та фрагментарність ринку. Багатьом фінансовим консультантам бракує досвіду в соціальних аспектах імпакт-інвестування. У той же час багатьом радникам, які займаються благодійністю, бракує досвіду у здійсненні фінансових інвестицій. Нова порода радників з досвідом поєднання філантропії та інвестицій лише з'являється. Таким чином, може бути важко створити команду з необхідними знаннями як щодо імпакт-інвестування, так і фінансової віддачі;

- складність вимірювання. Незважаючи на те, що є певні успіхи в стандартах для оцінки ефективності інвестицій, координувати галузевий стандарт вимірювання імпакт-інвестицій виявилось складно. Традиційно інвестиції та імпакт-інвестиції займають різні сфери життя, підходи та джерела капіталу, а імпакт-інвестиції та підходи до оцінки є специфічними для інвестора. Відповідно, зруйнувати ці бар'єри та інтегрувати ці підходи, може бути досить складно [4].

Окрім перелічених проблем, інвестори стикаються з нерозвинутістю інституційних структур, що задовольняють їх потреби; відсутністю єдиного тлумачення поняття «ринку імпакт-інвестицій» і його сегментів; недостатньою кількістю досліджень та обмеженістю інформації, тощо [5].

Отже, конкретними можливостями, що можуть виникнути в результаті імпакт-інвестування, є:

- залучення додаткових коштів до наявних благодійних бюджетів та ресурсів державного сектору. Джерела фінансування благодійних бюджетів та ресурси державного сектору, які вирішують соціальні та екологічні проблеми, обмежені. Оскільки імпакт-інвестування може задовольнити широкий спектр соціальних та екологічних цілей – від пом'якшення наслідків глобального потепління до надання базової медичної допомоги країнам третього світу – воно може додати значні обсяги капіталу приватного сектору до двох вищезгаданих джерел фінансування;

- забезпечення безперервності бізнесу. Виснаження ресурсів планети, може залишити бізнес без ресурсів. Імпакт-інвестування – це чудовий спосіб уникнути цього. Інвестуючи в соціальні та економічні цілі, компанії допомагають створити такі переваги, як збереження ресурсів і поліпшення здоров'я робочої сила. Хоча імпакт-інвестування може вартувати компаніям часу та грошей, його переваги можуть призвести до збільшення прибутку та забезпечення безперервності бізнесу;

- залучення клієнтів-інвесторів. Існує сильний зв'язок між імпакт-інвестуванням і віком інвесторів, особистими цінностями, соціальними та екологічними цілями інвестування. До імпакт-інвестування більш схильні молоді вікові групи, жінки, індивіди з рівнем доходів вище середнього, у той час, як старші інвестори мають застаріле уявлення про ризикованість інвестицій і розглядають імпакт-інвестиції як новий інвестиційний інструмент, а, отже, надто ризиковий [6]. Міленіали вважаються найбагатшим поколінням в історії. Імпакт-інвестування – це один з способів перетворити багатство міленіалів у можливість для бізнесу. Міленіали розглядають свої інвестиційні рішення як засоби для вираження своїх соціальних, політичних та екологічних цінностей. Міленіали вважають, що можна отримати ринковий прибуток, інвестуючи в компанії на засадах їх соціального або екологічного впливу. Тобто, міленіали – це покоління інвесторів, що прагнуть сприяти суспільному благу та впроваджувати ці принципи на практиці;

- залучення ресурсів до проектів та ініціатив організації. Імпакт-інвестування може допомогти організаціям стати самодостатніми, дозволяючи їм реалізовувати свої проекти та ініціативи без необхідності покладатися на пожертвування та державні субсидії;

- зміцнення робочих відносин між зацікавленими сторонами. Імпакт-інвестування може зміцнити робочі відносини між зацікавленими сторонами та побудувати нові. Організація, яка звертається до

імпаکت-інвестування, щоб збільшити свої ресурси, може знайти однодумців-новаторів та підприємців з комерційного та некомерційного секторів, які можуть надати їм необхідні засоби, продукти та послуги. Цей результат, у свою чергу, може переконати одержувачів грантів також інвестувати в організацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Investing for impact. The Global Impact Investing Market 2020. URL: <https://www.impactprinciples.org/sites/default/files/2021-08/DOWNLOAD.pdf>.
2. What is Impact Investing? URL : <https://www.adecesg.com/resources/faq/what-is-impact-investing/>.
3. Тищенко В.В. Впровадження імпакт-інвестування в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. №16. С.513-520. URL : https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/78.pdf.
4. Impact Investing: An Introduction URL : <https://www.rockpa.org/guide/impact-investing-introduction/>.
5. Марухленко О. В. Impact investing як інструмент розвитку соціального потенціалу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 116-119. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2019/21.pdf.
6. Ломачинская И. А. Концептуальные подходы к назначению сущности импакт-инвестиций. *Бізнес Інформ* . 2020. №2. С. 16–22. URL : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-16-22>.

Нечасва Ірина Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Національний університет «Запорізька політехніка», Запоріжжя, e-mail: i.nechaeva@i.ua

Nechayeva Iryna A. – PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Management, Zaporizhzhia Polytechnic National University, Zaporizhzhia, e-mail: i.nechaeva@i.ua